

Virserums hembygdsblad *2/17*

Trafikkiosken

Det har funnits många kiosker i Virserum. De äldsta var Södra kiosken med föregångare (öppnad 1935 av Gallus Carlsson), Brokiosken (öppnad 1937) och Pressbyrån vid järnvägsstationen (öppnad 1944). Och så Trafikkiosken. Den har en speciell historia eftersom den uppfördes 1949 av Virserums municipalsamhälle för att sedan arrenderas ut till Nils Judinsson.

En förutsättning för att municipalsamhället skulle ta på sig ansvaret för kioskens uppförande var att kiosken fick tillstånd att sälja tobak. Den myndighet som beviljade sådana tillstånd – det var vid den här tiden starkt reglerat i lagstiftningen – var Statens tobaksnämnd. Men först hade frågan utretts av Tobakskontoret i Jönköping. I kontorets utredning redovisas en mängd fakta om samhället och bl.a. framgår att de närmaste återförsäljarna till den blivande kiosken var E. Peterssons affär och Konsum. Visserligen skulle deras försäljning komma att påverkas av den nya kiosken, men kontoret tillstyrkte ändå att Trafikkiosken fick tillstånd att sälja tobak.

Bild på Trafikkiosken 1953.

Den viktigaste orsaken till att municipalsamhället engagerade sig i kioskens tillkomst var att den – förutom sedvanlig kiosksortiment – även skulle ansvara för servicen till bussresenärerna. När planerna diskuterades 1949 fanns det fyra busslinjer som berörde Virserum, nämligen Eksjö – Fagerhult, Fagerhult – Virserum – Skirö – Vetlanda, Virserum – Mörlunda och Virserum – Vetlanda. Vid den här tidpunkten fanns ingen väntsal för bussresenärerna som alltså tvingades vänta på bussarna utomhus. Men med Trafikkioskens tillkomst löstes den frågan eftersom en särskild väntsal inrättades liksom in- och utlämning av bussgodis och en effektförvaring. På bilden ovan är ingången till väntsalen till vänster om själva kioskluckan.

Trafikkiosken öppnades den 17 december 1949. Under årens lopp blev den sliten och nedgången och på 60-talet började köpingen att diskutera uppförandet av en ny kioskbyggnad. Det fanns långtgående planer på att uppföra en ny kioskbyggnad som även skulle innehålla en bensinstation (en period var det också aktuellt med en lokal för bilförsäljning). Någon bensinstation blev det aldrig, men sommaren 1966 stod den nya byggnaden färdig (där gatuköket Betjänten finns idag). Förutom Trafikkiosken fanns ett gatukök i byggnaden. Kiosken ansvarade fortfarande för bussgodshandlingen och dessutom övertog man arbetet med telegramhandlingen sedan telefonstationen automatiserats från den 20 juni 1966.

Kioskverksamheten pågick till 1976 och därefter stod lokalen oanvänd några år, men i början av 1979 övertogs lokalen av korvkiosken, som alltså utvidgade sina lokaler.

Fornminnesinventeringen 1935

Virserums sparbank bekostade 1935 en inventering av fasta fornlämningar i Virserums socken. Inventeringen gjordes av fil. kand. Erik Bellander på Riksantikvarieämbetets uppdrag. Inventeringen redovisades skriftligt året därpå. Sammanlagt sex fornlämningar påträffades (samtliga rösen). Ett av dessa rösen hade öppnats och under stenarna påträffades en hållkista jämte rester av ben samt ett kranium. Fynden kan möjligen tyda på att det funnits ett förhistoriskt gravfält, men några ytterligare uppgifter är inte kända.

Vidare fanns "en del andra i naturen påträffade företeelser". Som exempel på dessa "företeelser" kan nämnas vad Bellander skriver om Hessellid:

1300 m. söder om byn och 25 m. norr om Hessellidvik ligger på en kulle i den täta barrskogen en stensamling, 2 m. i diameter och intill 0,25m. hög, uppförd av människohand men ej fornlämning.

Bellander återger vidare en uppgift från Långruda, där man i Hästhagen på Långruda 1:2 hade påträffat (1934) i en brant skogsbacke hade påträffats några ämnesjärn av primitiv typ.

Härutöver redovisas flera "Dackeminnen" och bl.a. nämner Bellander att man i Björnöström på Grimsudd (udden som skjuter ut från västra stranden av sjön Hjorten) omkring år 1915 hade påträffat två kanonkulor med 3-4 tums genomskärning. Kulorna var dock försvunna när inventeringen gjordes 1935. Uppgifterna hade lämnats av fabriker Karl Bohman, Björnöström.

I redovisningen finns även andra uppgifter om socknens historia. Här finner man bl.a. uppgifter om Knallakorset och var namnet Bockaskögge kommer ifrån.

Kalmar läns livsmedel

Kalmar läns slakterier (KLS) påbörjade sin verksamhet den 1 oktober 1934. I styrelsen de första åren ingick bl.a. Karl Riberth i Kråketorp. Butiken i Virserum öppnades 1938, det är dock okänt på vilken adress. Men under 1940 flyttades affären till Kyrkogatan 1 (i samma fastighet som Nya Järnboden) då man flyttade in i den lokal som Konsum tidigare hade hyrt. Konsum hade 1939 uppfört en egen fastighet på Storgatan.

Men lokalerna på Kyrkogatan blev för trånga och 1957 inköpte man därför den s.k. Gustafssonska fastigheten på Storgatan 20. Sedan den fastigheten rivits uppförde Kalmar Läns en ny byggnad, som kunde invigas i början av 1961. Som framgår av bilden nedan fanns även utrymme för Jordbrukskassans verksamhet och på övre våningen huserade Oskarshamns-Tidningens lokalredaktion och Ella Petterssons modeaffär. Dessutom fanns här bostadslägenheter.

Kalmar läns överlät 1971 affärsrörelsen i hela länet till ICA och i samband därmed blev Bertil Bjelkvik ny föreståndare och affären bytte namn till Dacke Livs. Sedan Bjelkvik upphörde med sin affär fortsatte verksamheten under andra namn. Men när Dackebygdens kött övertog lokalen 2005 hade den stått tom i ett par års tid.

GES UT AV VIRSERUMS HEMBYGDSFÖRENING

Bli medlem genom att betala in 100 kr på bg 5241-0263.